

Misafirlikte çocuğun tercihi

Aileler için iletişim rehberi • Okul öncesi ve ilkokul

Bu rehber, aile ziyaretinde çocuğun selamlaşma ve fiziksel yakınlık tercihini desteklemek içindir. Çocuğun istemediği bir sarılmayı veya öpmeyi kabul etmesi beklenmez. Yetişkin, tercihi yakınlarına açıklama ve ısrarı karşılama sorumluluğunu üstlenir.

Ziyaretten önce

Kimleri göreceğinizi sakın bir zamanda konuşun. “İstersen merhaba diyebilirsin, istersen birlikte el sallayabiliriz” gibi tanıdık seçenekler sunun. Çocuk sarılmayı kendi isteğiyle seçebilir ve sonradan fikrini değiştirebilir.

Yardım istemenin yolu

Çocuğun konuşması zorlaştığında size yaklaşması veya önceden anlaştığınız bir işareti kullanması yeterli olabilir. İşareti bir sınava dönüştürmeyin. Çocuğun susması, sınırını yetişkin olarak gözetmenize engel değildir.

Ebeveynin model cümlesi

“Önce birlikte içeri girelim. Yanımda durabilirsin. Sarılmak istemezsen bunu ben açıklayacağım.” Bu cümle çocuğa ne olacağını ve yetişkinin ne yapacağını anlatır.

Tercihi yorumlamak

Bir ziyarette sarılmak istememek, tek başına çocuğun birini sevmediğini, sosyal becerisinin eksik olduğunu veya bir güvenlik sorunu yaşadığını göstermez. Çocuğu nedenini kanıtlamaya zorlamadan dinleyin.

Israr karşısında aile konuşması

Örnek ziyaret planı ve yetişkin yanıtları

Doldurulmuş örnek

Durum: Çocuk kapıda herkes kendisine bakınca konuşmak istemiyor. Seçtiği yol: Ebeveyniyle el sallamak. Yardım işareti: Ebeveyninin yanına gelmek. Yetişkinin cümlesi: “Şimdi sarılmak istemiyor; yanımda duracak.” Israr sürerse: Birlikte başka bir yere geçmek ve gerekirse ziyareti kısaltmak.

Bir kere öpsen ne olur

“Bugün öpmek istemiyor. El sallayarak selam verdi; buna saygı gösterelim.” Yanıt, çocuğun tercihini yeniden pazarlığa açmadan açıklar.

Demek beni sevmiyorsun

“Sevgisini göstermesi için böyle bir sınav yapmayalım. Yakınlığını kendi seçtiği biçimde gösterebilir.” Yetişkinin duygusunu düzeltme görevini çocuğa bırakmayın.

Önce kabul edip sonra vazgeçmesi

“Fikrini değiştirebilir. Şimdi mesafeli durmak istiyor.” Önceki sarılma bir sonraki temas için sürekli izin sayılmaz.

Israrın sürmesi

“Bu konuda ısrar etmeyeceğiz” diyerek çocuğun yanında kalın. Yakınınızla daha sonra özel bir yetişkin konuşması yapabilirsiniz. Çocuğu herkesin önünde kendini savunmak zorunda bırakmayın.

Ziyaret öncesi aile planı

Ailede kalabilecek çalışma sayfası • Çocukla birlikte düzenleyin

Görüşeceğimiz ortam ve önceden konuşmak istediğimiz

Çocuğun seçtiği selamlaşma yolu

Çocuğun yardıma ihtiyaç duyduğunda kullanabileceği işaret

Yetişkinin söyleyeceği açık cümle

Israr sürerse yetişkinin yapacağı

Ziyaretten sonra birlikte soracağımız soru

Çocuğun seçimini kabul edilebilir bir cevaba çevirmek için düzeltmeyin. Yakınların isimlerini veya özel aile konuşmalarını yazmanız gerekmez. Form puanlanmaz ve çocuğun davranışını izleme listesi olarak kullanılmaz.

Ziyaret sonrasında konuşmak

Aile notu ve destek gerektiren durumlar

“Bugün sarılmadın, aferin” diyerek yeni bir başarı ölçütü koymak yerine, çocuğun seçtiği yolun işine yarayıp yaramadığını konuşun. Konuşmak istemiyorsa daha sonra size gelebileceğini belirtin.

Söylediğini anladım mı sorusuna çocuğun yanıtı

Gelecek ziyarette değiştirmek istediğimiz

Güvenlik sorunu anlatıldığında

Sakin kalın, çocuğun sözünü dikkatle dinleyin ve anlattığını ciddiye aldığınızı belirtin. Güvenliğini sağlayın. Ayrıntıları tekrar tekrar anlattırmak veya anlatılan kişiyle yüzleştirmek yerine uygun profesyonel ve çocuk koruma desteğine başvurun. Bu durumda formu tamamlamak öncelik değildir.

Veli görüşmesinde kullanım

PDR uzmanı aileyle bir örnek konuşmayı canlandırabilir. Form ailede kalabilir. Okulla yalnız gerekli bilgiyi paylaşın; çocuğun veya yakınların özel konuşmalarını toplu ortamda aktarmayın.

Kaynaklar

NSPCC, PANTS: How to answer questions from your child. Aile üyesine sarılma ve öpmeyi reddetme bölümü. www.nspcc.org.uk/advice-for-families/pants-underwear-rule/pants-how-to-answer-questions/

American Academy of Pediatrics, Sexual Behaviors in Young Children, 17.04.2023. Teaching body safety & boundaries bölümü. www.healthychildren.org/English/ages-stages/preschool/Pages/Sexual-Behaviors-Young-Children.aspx